

Tilkendegivelse

i faglig voldgiftssag 2016.0008

Blik- og Rørarbejderforbundet
(Henrik W. Petersen)

mod

TEKNIQ
for Ribe VVS Service A/S
(Hjalte Ankjær)

Afsagt den tirsdag den 23. februar 2016.

Twisten vedrører uenighed om betaling for at håndtere støttebøsninger på lette rør, når disse er fastmonteret på fittingsne.

Påstande

Klager har nedlagt følgende påstande:

- Principal: Indklagede tilpligtes at anerkende, at den i Rørprislisten, punkt 14.01 anførte betaling for at montere en støttebøsning på et let rør også finder anvendelse, selvom støttebøsningen er forhåndsmonteret på fittingsne.
- Subsidiært: Indklagede tilpligtes at anerkende, at montering af lette rør på fittings, hvorpå støttebøsninger er fastmonterede, skal betales med 50 % af den i Rørprislisten punkt 14.01 anførte betaling for at montere en støttebøsning.

Indklagede har påstået sig frifundet.

Sagens behandling

Sagen blev behandlet mundtligt tirsdag den 23. februar 2016 med højesteretsdommer Jon Stokholm som opmand. Som sidedommere udpeget af klager fungerede Stig Søllested og Kjeld Husted, og som sidedommer udpeget af indklagede fungerede Jørgen W. Hansen og Preben Larsen.

Der blev ved forhandlingen afgivet forklaring af Claus Hansen.

Efter bevisførelse og procedure voterede rettens medlemmer. Der kunne ikke blandt sidedommerne opnås flertal for noget resultat. Sagen blev derefter overladt til opmandens afgørelse. Opmanden fremkom herefter med nedenstående tilkendegivelse.

Rørprislisten indeholder i punkt 14.01 blandt andet følgende tarif:

"PUNKT 14.

Lette rør i længder og ruller

Stk. 01

TOM D mm	Lette metalrør i lgd.	Lette PEX/ALU-PEX i lgd	Rør i ruller	Rør leveret i bøsningrør	Rør trukket i bøsningrør	Bukning af rør over 45°	Bukning af rør over 100°
1	2 øre/m	3 øre/m	4 øre/m	5 øre/m	6 øre/m	7 øre/stk	8 øre/stk
0-28	1154	893	558	793	1117	744	852
35-54	1328	1077	741	1037	1481	744	852
63-89	1917	1359	1019				
108-136	2580	2498	1561				

Tom D mm	Lodninger	Klemfittings	Klem	Skæringssamling	Støttebøsning	Overfittings
1	9 øre/stk	10 øre/stk	11 øre/stk	12 øre/stk	13 øre/stk	14 øre/stk
0-28	645	254	254	305	168	318
35-54	1000	380	380	410	168	508
63-89	5604	942	1423	613	181	805
108-136	8555	1139	2165	984	181	1609"

Om akkorderinger af ikke prissat arbejde bestemmer Rørprislisten:

”06. Såfremt arbejdet udføres efter prislisten, skal det i de enkelte tilfælde, hvor man kræver ekstrabetaling, angives i firmaets kopibøger. Disse forelægges arbejdsgiveren hver uge. For så vidt der forekommer ingeniørtimer under arbejdets gang, skal disse indføres i firmaets kopibøger til de aftalte priser. Kopibøger udleveres af firmaet.

07. Alle arbejder skal så vidt muligt udføres i henhold til prislisen, medens alle arbejder, som ikke er nævnt i prislisen, samt udførelse af arbejder under særlige forhold, eller hvor ekstraordinære vanskeligheder er til stede, akkorderes særskilt, ved arbejdets påbegyndelse dog senest når halvdelen af arbejdet er udført, eller betales som timelønsarbejde. Betaling aftales skriftligt, eventuelt i kopibog.”

Tekniske oplysninger

En støttebøsning har til formål at styrke rørenden, således at rørenden ikke deformeres, når røret efterfølgende klemmes sammen med fittingen. Inden støttebøsningen skubbes ind i røret, skal eventuelle ujævnheder i røret fjernes (udkrattes) og kanten kalibreres således, at støttebøsningen sidder tæt.

I forbindelse med en akkord ved Ribe VVS Service A/S ønskede virksomheden at anvende en ny type fittings, Metal S-Press fittings. Den nye type fittings har som noget nyt fastmonteret støttebøsning. Fabrikanten har om denne oplyst blandt andet:

”Uponor presfitting 16-32 mm er en ny generation af metal-presfitting. Her er pålidelig afprøvningsstandard. Fittingen er produceret med optimeret støttebøsningsgeometri; en stopring og pres-købestyr sikrer nem presning uden skævheder. O-ringe sikrer en helt vandtæt forbindelse mellem støttebøsningen og den indre rørvæg.

...

Pres uden afgratning og kalibrering: sparer op til 30% tid ved montage – gælder alle MLC-rør og alle fittings med farvet stopring i dimensionerne 16-32 mm.”

Sagens fagretlige behandling

Det er oplyst, at parterne, der er enige om, at den nye type fittings med fastmonteret støttebøsning, ikke er prissat i Rørprislisen, behandlede sagen ved mæglingsmøde den 3. september 2015, Rørudvalgs møde den 22. september 2015 og Permanent Rørudvalgs møde den 19. november 2015. Der kunne ikke opnås enighed om prissætning, hvorfor sagen på ny blev be-

handlet i Rørudvalgsmøde den 8. december 2015, hvor der var enighed om at indbringe sagen for faglig voldgift.

Claus Hansens forklaring

Claus Hansen har forklaret, at han har været blikkenslagersvend i 36 år og er ansat i Ribe VVS Service A/S som akkordholder, blandt andet på Flintebakken. Virksomheden ønskede at anvende den nye type fittings, hvorpå der allerede var monteret støttebøsninger. Han fik vejledning i, hvordan enderne skulle monteres, herunder instruks om at foretage udkratning og kalibrering af røret, ligesom han fik udleveret værktøj til udkratning og kalibrering. Han er sikker på, at virksomheden var indforstået med, at værktøjet skulle bruges til udkratning og kalibrering af rørene. Det var vist noget med forsikringsdækning. Han mener derfor, at arbejdet med at montere den nye type fittings var således, som han blev instrueret herom, og bør honoreres efter Rørprislistens punkt 14. stk. 01.

Parternes synspunkter

Klager har til støtte for den principale påstand gjort gældende, at Rørprislistens punkt 14.01 angiver den samlede betaling for kalibrering, udkratning og montering af en støttebøsning. Den nye type fittings med fastmonteret støttebøsning eliminerer kun en mindre del af arbejdet med støttebøsninger. Det var arbejdsgiverens valg at anvende den nye type fittings, som rettelig må indplaceres under Rørprislistens punkt 14.01.

Til støtte for den subsidiære påstand gøres det gældende, at prissætning af den nye komponent må ske som et kompromis.

Indklagede har gjort gældende, at arbejdet med den nye type fittings med fastmonteret støttebøsning ikke er omfattet af tariffen i Rørprislistens punkt 14. stk. 01. kolonne 13, hvorfor arbejdet må akkorderes særskilt i overensstemmelse med Rørprislistens regler om ikke prissat arbejde.

Spørgsmålet må løses ved forhandlinger og kan ikke afgøres ved faglig voldgift.

Opmandens tilkendegivelse

Bestemmelsen i Rørprislistens punkt 14 om støttebøsninger blev aftalt på et tidspunkt, hvor støttebøsninger leveredes separat og monteredes særskilt på røret, og der var ikke tænkt en situation, hvor der på markedet måtte findes fittings med en væsentlig anderledes konstruktion i form af forhåndsmonteret støttebøsning. Den nye type fittings med forhåndsmonteret støttebøsning kunne således ikke omfattes af punkt 14 i Rørprislisten. Der måtte derfor akkorderes særskilt for arbejdet med disse nye fittings.

Det måtte lægges til grund, at virksomheden havde instrueret Claus Hansen i at måtte foretage udkratning og kalibrering i forbindelse med montering af den nye type fittings, men ej heller dette arbejde kunne anses for omfattet af Rørprislistens punkt 14. Også dette arbejde måtte akkorderes særskilt.

Konklusion

Indklagede frifindes for begge klagers påstande.

De partsudpegede medlemmer erklærede sig indforståede med, at sagen afsluttes med denne tilkendegivelse, og kendelse blev frafaldet. Opmanden fandt, at hver part burde bære sine omkostninger for Voldgiftsretten, og at parterne burde betale opmandens honorar med halvdelen hver.

Sagen slut.

København den 18. marts 2016

Jon Stokholm